

CIV.

Betænkning

over

Forslag til Forandring af Grundlovens §§ 30, 31, 32, 36, 37 og 39.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 18. Maj 1912).

Det af Regeringen forelagte Forslag tilsigter:

- 1) at give Valgret til alle Mænd og Kvinder over 25 Aar med de i § 30 nævnte Undtagelser og
- 2) at begrænse Folketingets Medlemstal. Udvalget har i den forløbne Del af Samlingen holdt en Række Møder, men medens det maaske vilde være muligt at komme til Enighed om det sidste Punkt, er dette udelukket med Hensyn til Udvidelsen af Vælgerkorpset i det foreslaaede Omfang.

Det har ligeledes været umuligt at samle et Flertal om det forelagte Forslag.

Udvalget har derfor delt sig i 3 Mindretal.

Et af disse, bestaaende af *Bramsen, Hage, Holstein-Holsteinborg, Johnsen, Nordby, Holger Petersen* og *Piper*, er fuldt ud enigt med Regeringen i, at den nuværende Valgkredsordning bør ændres, og da dette ikke kan ske i Overensstemmelse med Grundloven uden at forøge Folketingsmændenes Antal betydeligt, en Foranstaltning, der uden at gavne Befolkningen kun yderligere vil besværliggøre de langvarige Rigsdagsforhandlinger og forøge Udgifterne, slutter man sig til Tanken om en Grundlovsændring, der fastsætter et bestemt Medlemsantal for Folketinget, lige-

som dette allerede er Tilfældet for Landstinget.

Men Mindretallet maa hævde, at Uretfærdigheden ved den nuværende Valgordning ikke alene bestaar i den store Forskel, der paa Grund af Befolkningens ulige Tilvækst findes i Indbyggertallet i de forskellige Valgkredse, men i langt højere Grad i det System, hvorefter Valgene foregaa, idet Mindretallene, særlig i de Valgkredse, hvor der er et absolut Flertal, ere ganske afskaarne fra at gøre nogen Indflydelse gældende og i Virkeligheden berøvede Valgret, saa længe de opholde sig i en saadan Kreds.

En retfærdig og varig Ordning kan derfor ikke naas ved at omfordele Valgkredsene eller skabe nogle flere af disse, men kun ved at forlade Systemet og gaa over til Forholdstalsvalg, hvorved samtlige Vælgere ville faa lige Adgang til at gøre deres Indflydelse gældende.

Derfor fastholde vi Kravet om Forholdstalsvalg, og saa længe dette ikke er opnaaet, frygte vi for at formindske eller udviske dette Krav ved at sidestille andre Fordringer, hvilke Sympatier og Ønsker man end kunde have med Hensyn til at gøre nye Vælgere delagtige i Valgrettens Goder.

Da Valg efter Forholdstal kan bringes